

گفت‌وگوی اختصاصی «شرق» با الفریده یلینک برنده نوبل ۲۰۰۴

من یک فرد انقلابی‌ام

متولد ۲۰ اکتبر ۱۹۴۶ هستم. در ویلای خانوادگی‌مان در اشتنایمارک که البته هرگز آنجا زندگی نکرده‌ام. من اهل وین هستم و در وین هم بزرگ شدم. رشته تئاتر و تاریخ هنر را نیمه‌کاره رها کردم و در کنسرواتوار ارگ، رشته‌های تحصیلی ارگ، پیانو، ویولن و آهنگسازی را به پایان رساندم. از سال ۱۹۷۴ با گوتفرید هونگسبرگ موزیسین سازهای الکترونیک و آهنگساز موسیقی الکترونیک از گروهی در رایتر ورثر فاسبندر ازدواج کردم. گاهی در وین و گاهی در مونیخ اقامت دارم. جایزه‌های زیادی گرفته‌ام. در سال ۲۰۰۴ هم نوبل ادبیات گرفتم.

– شما از نظر هنری با موسیقی شروع کردید. از پرداختن به موسیقی چه هدفی داشتید؟ آن را هم ادامه ندادید، چرا؟

موسیقی، تمرین، و فشار تمرین که آدم نمی‌تواند بدون آن هیچ سازی را فراگیرد، بخش بزرگی از کودکی و جوانی‌ام را نابود کرد. به همین دلیل بعدها کاملاً آن را کنار گذاشتم. همیشه به کمال میل موسیقی مجلسی می‌نواختم یا با آن همراهی می‌کردم. اما برای نواختن آن دیگر هیچ شریکی نیافتم. البته تحصیلات آهنگسازی‌ام در نوشتنم تاثیر گذاشته است، آنقدر که نوشته‌ام را آهنگین می‌نویسم، یعنی در حقیقت با صدا، طنین و نوای لغات بازی می‌کنم.

موسیقی، تمرین، و فشار تمرین که آدم نمی‌تواند بدون آن هیچ سازی را فراگیرد، بخش بزرگی از کودکی و جوانی‌ام را نابود کرد. به همین دلیل بعدها کاملاً آن را کنار گذاشتم. همیشه به کمال میل موسیقی مجلسی می‌نواختم یا با آن همراهی می‌کردم. اما برای نواختن آن دیگر هیچ شریکی نیافتم. البته تحصیلات آهنگسازی‌ام در نوشتنم تاثیر گذاشته است، آنقدر که نوشته‌ام را آهنگین می‌نویسم، یعنی در حقیقت با صدا، طنین و نوای لغات بازی می‌کنم.

موسیقی، تمرین، و فشار تمرین که آدم نمی‌تواند بدون آن هیچ سازی را فراگیرد، بخش بزرگی از کودکی و جوانی‌ام را نابود کرد. به همین دلیل بعدها کاملاً آن را کنار گذاشتم. همیشه به کمال میل موسیقی مجلسی می‌نواختم یا با آن همراهی می‌کردم. اما برای نواختن آن دیگر هیچ شریکی نیافتم. البته تحصیلات آهنگسازی‌ام در نوشتنم تاثیر گذاشته است، آنقدر که نوشته‌ام را آهنگین می‌نویسم، یعنی در حقیقت با صدا، طنین و نوای لغات بازی می‌کنم.

موسیقی، تمرین، و فشار تمرین که آدم نمی‌تواند بدون آن هیچ سازی را فراگیرد، بخش بزرگی از کودکی و جوانی‌ام را نابود کرد. به همین دلیل بعدها کاملاً آن را کنار گذاشتم. همیشه به کمال میل موسیقی مجلسی می‌نواختم یا با آن همراهی می‌کردم. اما برای نواختن آن دیگر هیچ شریکی نیافتم. البته تحصیلات آهنگسازی‌ام در نوشتنم تاثیر گذاشته است، آنقدر که نوشته‌ام را آهنگین می‌نویسم، یعنی در حقیقت با صدا، طنین و نوای لغات بازی می‌کنم.

موسیقی، تمرین، و فشار تمرین که آدم نمی‌تواند بدون آن هیچ سازی را فراگیرد، بخش بزرگی از کودکی و جوانی‌ام را نابود کرد. به همین دلیل بعدها کاملاً آن را کنار گذاشتم. همیشه به کمال میل موسیقی مجلسی می‌نواختم یا با آن همراهی می‌کردم. اما برای نواختن آن دیگر هیچ شریکی نیافتم. البته تحصیلات آهنگسازی‌ام در نوشتنم تاثیر گذاشته است، آنقدر که نوشته‌ام را آهنگین می‌نویسم، یعنی در حقیقت با صدا، طنین و نوای لغات بازی می‌کنم.

موسیقی، تمرین، و فشار تمرین که آدم نمی‌تواند بدون آن هیچ سازی را فراگیرد، بخش بزرگی از کودکی و جوانی‌ام را نابود کرد. به همین دلیل بعدها کاملاً آن را کنار گذاشتم. همیشه به کمال میل موسیقی مجلسی می‌نواختم یا با آن همراهی می‌کردم. اما برای نواختن آن دیگر هیچ شریکی نیافتم. البته تحصیلات آهنگسازی‌ام در نوشتنم تاثیر گذاشته است، آنقدر که نوشته‌ام را آهنگین می‌نویسم، یعنی در حقیقت با صدا، طنین و نوای لغات بازی می‌کنم.

موسیقی، تمرین، و فشار تمرین که آدم نمی‌تواند بدون آن هیچ سازی را فراگیرد، بخش بزرگی از کودکی و جوانی‌ام را نابود کرد. به همین دلیل بعدها کاملاً آن را کنار گذاشتم. همیشه به کمال میل موسیقی مجلسی می‌نواختم یا با آن همراهی می‌کردم. اما برای نواختن آن دیگر هیچ شریکی نیافتم. البته تحصیلات آهنگسازی‌ام در نوشتنم تاثیر گذاشته است، آنقدر که نوشته‌ام را آهنگین می‌نویسم، یعنی در حقیقت با صدا، طنین و نوای لغات بازی می‌کنم.

موسیقی، تمرین، و فشار تمرین که آدم نمی‌تواند بدون آن هیچ سازی را فراگیرد، بخش بزرگی از کودکی و جوانی‌ام را نابود کرد. به همین دلیل بعدها کاملاً آن را کنار گذاشتم. همیشه به کمال میل موسیقی مجلسی می‌نواختم یا با آن همراهی می‌کردم. اما برای نواختن آن دیگر هیچ شریکی نیافتم. البته تحصیلات آهنگسازی‌ام در نوشتنم تاثیر گذاشته است، آنقدر که نوشته‌ام را آهنگین می‌نویسم، یعنی در حقیقت با صدا، طنین و نوای لغات بازی می‌کنم.

موسیقی، تمرین، و فشار تمرین که آدم نمی‌تواند بدون آن هیچ سازی را فراگیرد، بخش بزرگی از کودکی و جوانی‌ام را نابود کرد. به همین دلیل بعدها کاملاً آن را کنار گذاشتم. همیشه به کمال میل موسیقی مجلسی می‌نواختم یا با آن همراهی می‌کردم. اما برای نواختن آن دیگر هیچ شریکی نیافتم. البته تحصیلات آهنگسازی‌ام در نوشتنم تاثیر گذاشته است، آنقدر که نوشته‌ام را آهنگین می‌نویسم، یعنی در حقیقت با صدا، طنین و نوای لغات بازی می‌کنم.

موسیقی، تمرین، و فشار تمرین که آدم نمی‌تواند بدون آن هیچ سازی را فراگیرد، بخش بزرگی از کودکی و جوانی‌ام را نابود کرد. به همین دلیل بعدها کاملاً آن را کنار گذاشتم. همیشه به کمال میل موسیقی مجلسی می‌نواختم یا با آن همراهی می‌کردم. اما برای نواختن آن دیگر هیچ شریکی نیافتم. البته تحصیلات آهنگسازی‌ام در نوشتنم تاثیر گذاشته است، آنقدر که نوشته‌ام را آهنگین می‌نویسم، یعنی در حقیقت با صدا، طنین و نوای لغات بازی می‌کنم.

پاسخ بدهم. اما در مجموع حقوق بشر، مانند حقوق زنان که جزئی از حقوق بشر است ، می‌تواند و باید در همه جا بهتر و تصحیح شود. یک جهان متعمن می‌تواند اصولاً فقط در پی آن باشد که حقوق بشر و همه حقوق انسانی بهبود یابد. این یک روند است که هرگز نمی‌تواند ی و نباید هم پایان یابد.

– تاثیراتریش بر شما و کار شما چیست؟

از آنجا که به ندرت سفر می‌کنم، بنابراین خود به خود و ضرورتاً در درجه اول با مسائل جامعه‌اتریش درگیر هستم. برای من این سرزمین نمونه نوعی (تئپیک) و برجسته‌ای برای درک و اعتقاد تاریخی‌ای است که منکی بر خودفرینی بنا شده؛ آنچه سیاستمداران پس از جنگ این سرزمین همچنان خیلی قوی از آن پشتیبانی کرده‌اند، سیاستمدارانی که از ابتدا با هدف کسب آرا و رضایت نازی‌های سابق جنگیده‌اند. در اثر دروغی تاریخی، اتریش به عنوان نخستین سرزمینی شناخته شده که هیتلر به آن هجوم برده بنابراین فقط قربانی بوده است (بدون آنکه حتی فقط اشاره‌ای به

همراهان مشق و – به خصوص در اتریش – تا حدودی همکاران بی‌رحم آنها شود)، بنابراین در جامعه اتریشی تفسیر و تعبیر دוגانه‌ای از دروغ و واپس‌زدگی و انکار تاریخی به وجود آمده و حاصل شده که خیلی از نویسندگان اتریشی از جمله من هرگز نتوانستیم این دروغویی را تحمل کنیم و بارها و بارها به پشت این ظاهر نقب زده‌ایم و تلاش کردیم آن را تحلیل کنیم.

– نخستین کتاب شما در ۲۰ سالگی «سایه‌های لیزا» است. لطفاً درباره چاپ و نشر آن توضیح دهید.

فکر می‌کنم در آن زمان باید حتی هزینه چاپ را خودم تأمین می‌کردم و در واقع کتاب را خودم منتشر می‌کردم. آن موقع مادرم هزینه آن را پرداخت. من در نخستین سال‌های نویسندگی‌ام فقط شعر می‌سرودم و تازه پس از گذشت سال‌ها جسارت نزدیک شدن به نوشتن فرم‌های طولانی‌تر را یافتم.

– تبعیض جنسی، خشونت و خودآزاری مهم‌ترین موضوعات شما در آثارتان هستند، چرا این موضوعات؟

چون جنسیت امری خصوصی نیست، بلکه یک پدیده اجتماعی است. اگرچه آن را به عنوان ماجرای کاملاً خصوصی تلقین می‌کنند. رابطه بین دو انسان که هم‌ارزش تلقی نمی‌شوند (ارزش مرد در اغلب جوامع بالاتر از ارزش زن است) – نمی‌گویم مساوی و برابر، بلکه هم‌ارزش – چنین رابطه‌ای همیشه به یک رابطه خدایگان و بنده هگلی یعنی رابطه با کنیز و خدمه منتهی می‌شود. فکر می‌کنم رابطه هم همیشه مناسبات قدرت اجتماعی را منعکس می‌کند. این هم که دقیقاً مردان قدرتمند ترجیح می‌دهند در رابطه نقش یک مازوخست یا خودآزار را در مقابل یک زن مسلط و فرمان‌دهنده بازی کنند، منایرتی با نقش مسلط اجتماعی آنان ندارد، زیرا این فقط یک بازی است و به زندگی واقعی اصلاً ربطی ندارد.

– پس ظاهراً نگاه مثبتی به مردان ندارید؟

این هم پرسشی است که نمی‌توانم به آن پاسخ عمومی و تعمیم‌یافته بدهم. مردان خیلی گوناگون هستند. اما در هر حال من از آنها انتظار رفتار و سلوک رفیقانه و تقسیم کار خانه و تربیت کودکان را دارم. اینها همیشه دست‌کم گرفته می‌شوند، چون در حوزه خصوصی اتفاق می‌افتند. اما مادامی که یکی کار دیگری را بر عهده می‌گیرد، برای مثال مرد در خانه‌داری، کار زن را انجام می‌دهد، بدون اینکه زن را حمایت و کمک کند، یعنی مرد فقط موقعی که حال می‌کند کار خانه انجام می‌دهد اما در

هیچ چیزی سهم نمی‌شود و مسوولیت نمی‌پذیرد رابطه ارباب و بنده میان زن و مرد تغییر نمی‌کند. همین را می‌توان به شرایطی که مرد به تنهایی پول درمی‌آورد و هزینه‌های زندگی مشترک را تأمین می‌کند هم تعمیم داد.

– شما دین‌ها را می‌شناسید. نظر تان درباره دین‌ها چیست؟

من به عقیده دیگران احترام می‌گذارم. البته اعتقاد دارم که دین باید یک امر خصوصی باشد و بماند. دولت باید مکان‌هایی را در اختیار دیندارها بگذارد تا موتمنین بتوانند تکالیف مذهبی‌شان را ادا کنند. اما به جز این، کارکرد دین باید امری شخصی باشد. باور و اعتقاد یک فرد نباید در سیاست منعکس و اعمال شود. دولت باید خودش را از تعصبات مذهبی دور نگه دارد. هیچ مذهب و اعتقادی نباید خودش را بر دیگری ارجح بداند، توقعات خودکامانه داشته باشد یا در پی غلبه بر دیگری باشد. همچنان که نباید در پی ایجاد یک انحصار به نفع خود باشد یا اصلاً علیه مذهب دیگری فعالانه مبارزه کند.

– زبان شما آهنگین است. لطفاً درباره زبان و آثارتان برایمان بگویید.

من با طنین و صدای واژگان کار می‌کنم. صنعت قلب یعنی جابه‌جایی حروف را به کار می‌برم. از کلمات مترادف و متشابه استفاده می‌کنم. بازی‌های لغوی که از طنین واژگان برگرفته شده و همچنین اجزا و مولفه‌های صدادار زبان را به کار می‌گیرم و تلاش می‌کنم با مدلی شبیه جریان آهنگسازی، خودآگاه دروغین این واژگان را از آنها دور کنم تا بتوانم آنها را بررسی و آزمایش کنم. من مایلم یک به یک واژه‌ها را به اصطلاح مجبور کنم حقیقت خودشان را اگر چه با بی‌میلی، فاش کنند.

– رابطه میان شعر و نثر در آثار شما چگونه است؟

گاهی فکر می‌کنم نثر من درست به دلیل همین روش‌های زبانی در واقع غزلواره است. شاید نثرهای من در نخستین سال‌های نویسندگی‌ام فقط شعر می‌سرودم و تازه پس از گذشت سال‌ها جسارت نزدیک شدن به نوشتن فرم‌های طولانی‌تر را یافتم.

– تبعیض جنسی، خشونت و خودآزاری مهم‌ترین موضوعات شما در آثارتان هستند، چرا این موضوعات؟

چون جنسیت امری خصوصی نیست، بلکه یک پدیده اجتماعی است. اگرچه آن را به عنوان ماجرای کاملاً خصوصی تلقین می‌کنند. رابطه بین دو انسان که هم‌ارزش تلقی نمی‌شوند (ارزش مرد در اغلب جوامع بالاتر از ارزش زن است) – نمی‌گویم مساوی و برابر، بلکه هم‌ارزش – چنین رابطه‌ای همیشه به یک رابطه خدایگان و بنده هگلی یعنی رابطه با کنیز و خدمه منتهی می‌شود. فکر می‌کنم رابطه هم همیشه مناسبات قدرت اجتماعی را منعکس می‌کند. این هم که دقیقاً مردان قدرتمند ترجیح می‌دهند در رابطه نقش یک مازوخست یا خودآزار را در مقابل یک زن مسلط و فرمان‌دهنده بازی کنند، منایرتی با نقش مسلط اجتماعی آنان ندارد، زیرا این فقط یک بازی است و به زندگی واقعی اصلاً ربطی ندارد.

– پس ظاهراً نگاه مثبتی به مردان ندارید؟

این هم پرسشی است که نمی‌توانم به آن پاسخ عمومی و تعمیم‌یافته بدهم. مردان خیلی گوناگون هستند. اما در هر حال من از آنها انتظار رفتار و سلوک رفیقانه و تقسیم کار خانه و تربیت کودکان را دارم. اینها همیشه دست‌کم گرفته می‌شوند، چون در حوزه خصوصی اتفاق می‌افتند. اما مادامی که یکی کار دیگری را بر عهده می‌گیرد، برای مثال مرد در خانه‌داری، کار زن را انجام می‌دهد، بدون اینکه زن را حمایت و کمک کند، یعنی مرد فقط موقعی که حال می‌کند کار خانه انجام می‌دهد اما در

– شما فمینیسم هستید. فمینیسم چیست؟ چه کسی یک فمینیست واقعی است؟ و فاکتورهای اصلی یک فمینیست چیست؟ من نمی‌دانم یک فمینیست واقعی چیست. گرایش‌های خیلی زیاد فمینیستی وجود دارد که من احاطه نظر‌ای به آنها را مدت‌هاست از دست داده‌ام. من خودم را نماینده نوعی فمینیسم سیاسی می‌شناسم. تساوی حقوق زنان فقط وقتی ممکن

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۲ ■ چهارشنبه ۲۴ شهریور ۱۳۸۹

الفریده یلینک رمان نویس و نمایشنامه‌نویس اتریشی، چندان اهل مصاحبه و گفت‌وگو نیست. همان‌طور که خودش در گفت‌وگو اشاره می‌کند منزوی و خجالتی است. در خواست گفت‌وگو و هماهنگی با او زمان زیادی را گرفت. و جالب اینکه در نهایت او به خاطر ایرانی و مسلمان بودن من حاضر به گفت‌وگو شد. ادبیات یلینک ادبیاتی منحصر به فرد است و او دارای زبانی ویژه و اختصاصی است. یلینک فعالیت هنری خود را با موسیقی آغاز می‌کند و بعد وارد حوزه ادبیات می‌شود. او از

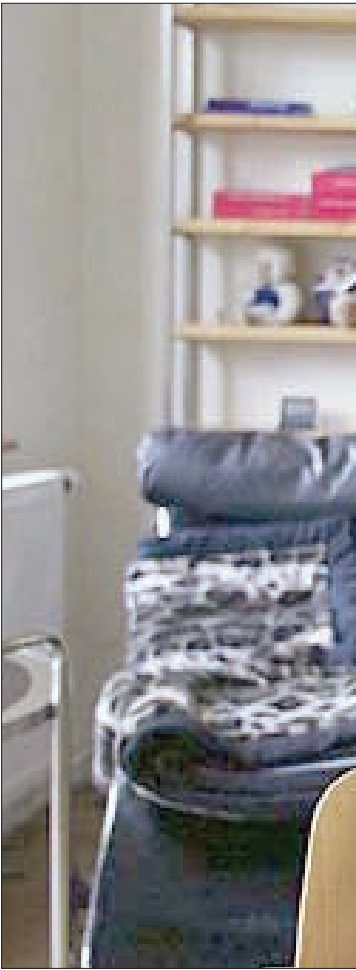
ادبیات جهان

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

است که با تساوی حقوق انسان‌ها (یعنی همچنین مردان مقابل زنان) همراه شود. البته همیشه علیه ظلم مردان به زنان یا تبعیض علیه زنان در فضای عمومی مبارزه خواهم کرد. اما مشکل بزرگ‌تر از نظر من این است که کار زنان چه هنری باشد چه علمی، همیشه کم‌ارزش‌تر از کار مردان ارزشیابی می‌شود. یک بی‌عدالتی دیگر این است که یک مرد می‌تواند خودش را از رهگذر عملکرد و توانایی کاری‌اش تعریف کند، در حالی که از یک زن در درجه اول جوانی و زیبایی خواسته می‌شود. یک زن نمی‌تواند موقعیت خودش را در مقام انسان با کارش بهتر کند اما مرد می‌تواند.

– شما اعتقاد دارید اتریش سرزمین مرگ است، چرا؟

من به عقیده دیگران احترام می‌گذارم. البته اعتقاد دارم که دین باید یک امر خصوصی باشد و بماند. دولت باید مکان‌هایی را در اختیار دیندارها بگذارد تا موتمنین بتوانند تکالیف مذهبی‌شان را ادا کنند. اما به جز این، کارکرد دین باید امری شخصی باشد. باور و اعتقاد یک فرد نباید در سیاست منعکس و اعمال شود. دولت باید خودش را از تعصبات مذهبی دور نگه دارد. هیچ مذهب و اعتقادی نباید خودش را بر دیگری ارجح بداند، توقعات خودکامانه داشته باشد یا در پی غلبه بر دیگری باشد. همچنان که نباید در پی ایجاد یک انحصار به نفع خود باشد یا اصلاً علیه مذهب دیگری فعالانه مبارزه کند.

– زبان شما آهنگین است. لطفاً درباره زبان و آثارتان برایمان بگویید.

من با طنین و صدای واژگان کار می‌کنم. صنعت قلب یعنی جابه‌جایی حروف را به کار می‌برم. از کلمات مترادف و متشابه استفاده می‌کنم. بازی‌های لغوی که از طنین واژگان برگرفته شده و همچنین اجزا و مولفه‌های صدادار زبان را به کار می‌گیرم و تلاش می‌کنم با مدلی شبیه جریان آهنگسازی، خودآگاه دروغین این واژگان را از آنها دور کنم تا بتوانم آنها را بررسی و آزمایش کنم. من مایلم یک به یک واژه‌ها را به اصطلاح مجبور کنم حقیقت خودشان را اگر چه با بی‌میلی، فاش کنند.

– رابطه میان شعر و نثر در آثار شما چگونه است؟

شهرت برایم خیلی نامطلوب است، چون وقتی آدم بیرون می‌رود شناخته می‌شود و من خیلی خجالتی هستم. این شناخته شدن برایم وحشتناک است. از سوی دیگر می‌توان شهرت را گاهی اوقات برای مقاصد درست استفاده کرد. مثلاً هنگامی که آدم برای اهداف فمینیستی تلاش می‌کند. البته این استفاده از شهرت برای چنین مقاصدی در مورد من ربطی به محبوبیت‌م در آلمان و اتریش ندارد و این استفاده سهمی از محبوبیت‌م نمی‌برد. برای اینکه می‌توانم بگویم من با اینکه به شکل خاصی معروف هستم اما محبوب نیستم. هر چند گداشته نمی‌شود یا برآورد نمی‌شود. من می‌توانم فقط برای امکانات مساوی زنان با مردان بجنگم تا زنان هم بتوانند اثرشان را در عرصه همگانی و بدون سانسور در معرض نقد و بحث بگذارند، چون بدون نقد و بحث، هیچ چیز نمی‌تواند خودش را توسعه دهد و تکامل یابد.

– توصیف شما از هنر چیست؟

این توصیف ممکن نیست چون‌هنر غیرقابل توصیف است. در هنر باید همه چیز ممکن باشد. هنر نباید مغلوب هیچ محدودیت و نظارت دولتی‌ای شود. هنر باید اجازه هر کاری را داشته باشد، از جمله شکستن تابوها. درست همین شکستن‌ها در هنر ضروری هستند. ممنوعیت‌ها ضدخلاقیت و باروری هستند.

– نظر شما درباره گفت‌وگوی تمدن‌ها چیست؟

نظر من تجربی خیلی جالب است. خودم هم در سال‌های جوانی‌ام چندتایی طرح برای آن آماده کردم اما به خاطر خجالت از حاضر شدن در صحنه مقابل جمعیت اجرا نشد. به فرم‌های تئاتری که گرایش‌شان به سمت هنرهای تجسمی و تصویری است هم علاقه‌مندم. مثل کارهای کریستوف اشلینگ‌زف که نمی‌دانم در کشور شما او را می‌شناسند یا نه. فرم‌های تئاتری واقعاً بی‌نیایت متنوع هستند. حتی وقتی یک بازیگر نمایش عروسکی در خیابان برای یک تماشاجی چیزی را نمایش می‌دهد، این تئاتر است. کیفیت مهم تئاتر هم همین است که هرگز دو شب یکسان به پایان نمی‌رسد. این کیفیت در تئاتر درست برعکس سینماست؛ به اجرا متفاوت است با دیگری. و من به کارگردانان نمایشنامه‌های بیشترین آزادی را می‌دهم. من اجازه می‌دهم آنها آنچه‌ا را که

سال پنجم ■ شماره ۱۰۶۲ ■ چهارشنبه ۲۴ شهریور ۱۳۸۹

الفریده یلینک رمان نویس و نمایشنامه‌نویس اتریشی، چندان اهل مصاحبه و گفت‌وگو نیست. همان‌طور که خودش در گفت‌وگو اشاره می‌کند منزوی و خجالتی است. در خواست گفت‌وگو و هماهنگی با او زمان زیادی را گرفت. و جالب اینکه در نهایت او به خاطر ایرانی و مسلمان بودن من حاضر به گفت‌وگو شد. ادبیات یلینک ادبیاتی منحصر به فرد است و او دارای زبانی ویژه و اختصاصی است. یلینک فعالیت هنری خود را با موسیقی آغاز می‌کند و بعد وارد حوزه ادبیات می‌شود. او از

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبیات شد و پیش از آن نیز برنده جوایزی چون هاینریش بل و کافکا شده بود. از جمله رمان‌های مطرح او می‌توان به معلم پیانو، طمع، زمان‌های شگفت و… اشاره کرد. متأسفانه تاکنون اثر کاملی از او در ایران منتشر و چاپ نشده است. ضمناً سیاسی از سر کار خانم نسرین نخیری که ترجمه این گفت‌وگو از زبان آلمانی را عهده‌دار بودند بر من واجب و لازم است.

محبوبیت زیادی برخوردار نیست و برخی از کتب او در کتابخانه‌های اتریش تحریم شده‌اند. یلینک در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه نوبل ادبی